

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

การส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรแปลงใหญ่

ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

Extension of Production of Quality Durian by Collaborative Farmers in Lam Liang Sub-district,
Kra Buri District, Ranong Province

อรุณวรรณ อินพาลำ (Arunwan Inpalam)¹ พลสรารณ สรรณรมย์ (Ponsaran Saranrom)²

สินีนุช ครุฑเมือง แสนเสริม (Sineenut Krutmuang Saenserm)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทั่วไป สภาพทางทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง (2) สภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร (3) ความรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร (5) แนวทางการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร ประชากร คือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง จำนวนทั้งหมด 182 ราย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ ที่ความคลาดเคลื่อน 0.08 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 126 ราย สุ่มตัวอย่างแบบง่ายและการสนทนากลุ่ม จำนวน 5 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดอันดับ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า (1) เกษตรกรส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 51.20 ปี ระยะเวลาการเข้าร่วมกลุ่มแปลงใหญ่เฉลี่ย 5.36 ปี มีรายได้จากการผลิตทุเรียนเฉลี่ย 253,619.05 บาทต่อปี มีต้นทุนการผลิตทุเรียนเฉลี่ย 162,105.37 บาทต่อปี (2) เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกทุเรียนระยะ 8x8 เมตร มีการใส่ปุ๋ยและฮอร์โมนในทุกกระยะการผลิตทุเรียน เกษตรกรนำทุเรียนไปจำหน่ายด้วยตัวเองซึ่งพ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคาผลผลิต (3) เกษตรกรมีความรู้เรื่องการปลูกทุเรียน การเก็บเกี่ยวและการจัดการสวนทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยวอยู่ในระดับมากและขาดความรู้เรื่องการชักนำการออกดอกและการจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต (4) เกษตรกรพบปัญหาในระดับมากในประเด็นในด้านการปลูกและการดูแลรักษา การจัดการต้นในระยะออกดอกถึงระยะก่อนการเก็บเกี่ยวและปัญหาในด้านแมลงศัตรูพืชและโรคพืช (5) แนวทางการส่งเสริมการผลิตทุเรียนของเกษตรกร ได้แก่ การผลิตทุเรียนคุณภาพโดยเน้นการเพิ่มคุณภาพ ลดต้นทุน และการเพิ่มมูลค่า การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต การชักนำการออกดอกและมาตรฐานการผลิตทุเรียน การส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพ การสร้างอัตลักษณ์ในการผลิตทุเรียนของตำบล

คำสำคัญ การส่งเสริมการผลิต ทุเรียนคุณภาพ กระบุรี ระนอง

¹ นักศึกษาหลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช inpalam@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ponsaran.sar@stou.ac.th

³ รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช tukstou@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) basic general, social, and economic conditions of durian collaborative farming farmers in Lam Liang sub-district (2) production of quality durian of farmers (3) production knowledge and quality durian of farmers (4) problems and suggestions regarding the production of quality durian of farmers (5) extension guidelines in the production of quality durian of farmers. The population of this study were such as (1) 182 farmers who were members of collaborative farming in Lam Liang sub-district, Kraburi district, Ranong province. The sample size of 126 people was determined by using Taro Yamane formula through simple random sampling method and focus group of 5 people. Data were collected by using interview forms. Data were analyzed by using statistics such as frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, ranking, and content analysis. The results of the study found that (1) most of the farmers were female with the average age of 51.20 years old, had the average period of collaborative farming group participation of 5.36 years, and had the average durian production cost of 162,105.37 Baht/year. (2) Most of the farmers grew durian at the distance of 8x8 m², applied fertilizer and hormones in every phase of durian production. Farmers brought durians for sale by themselves with the middlemen became the ones who determine the price of the products. (3) Farmers had knowledge about durian production harvest and durian garden management after the harvest at the high level. They lacked the knowledge on the induction of flowering onset and durian garden management prior to fruit bearing. (4) Farmers faced with the problems at the high level in the aspect of production and maintenance, the management of the tree in the flowering phase to pre-harvest phase and the problem regarding pest and disease. (5) Extension guidelines regarding durian production of farmers were such as organizing the quality durian production by focusing on improving quality, reducing costs and adding value, training on management durian processing and durian production standards, and wisdom in quality durian production of community.

Keywords: Production extension, Quality durian, Kraburi, Ranong

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14 The 14th STOU National Research Conference

บทนำ

ทุเรียนถือเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญต่อภาคการเกษตรของไทย โดยไทยเป็นผู้ส่งออกทุเรียนรายใหญ่ของจีน จากกรมวิชาการเกษตรรายงานสถานการณ์การส่งออกทุเรียนสดจากประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน สะสมตั้งแต่ 1 ม.ค.66 – 25 พ.ค.66 มีการส่งออก 28,755 ชิปเมนต์ ปริมาณ 477,741.80 ตัน มูลค่า 62,387.97 ล้านบาท (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2566) ส่งผลให้ราคาทุเรียนในตลาดเพิ่มสูงขึ้นและเกิดการแย่งชิงสินค้า ทุเรียนจึงจำหน่ายออกได้อย่างรวดเร็ว อัตราการกระจายสินค้าเฉลี่ยต่อวันสูงถึงร้อยละ 80 (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2566)

สถานการณ์ทุเรียนจังหวัดระนองนั้นทุเรียนจัดเป็นไม้ผลหลักของจังหวัดระนอง โดยในปี 2564 จังหวัดระนอง มีเนื้อที่ปลูก 45,316 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 32,018 ไร่ เป็นอันดับแปดของประเทศ ในส่วนของพื้นที่อำเภอกระบุรี มีเนื้อที่ปลูก 21,375 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 16,645 ไร่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง, 2565) ทุเรียนถือว่าเป็นพืชที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกค่อนข้างสูง ทุเรียนให้ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 1,000 ถึง 1,200 กิโลกรัมต่อไร่ ต่อปี ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีศักยภาพสูงทั้งในด้านการตลาดและการผลิต (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2565) โดยกรมส่งเสริมการเกษตรรับนโยบายกลยุทธ์การส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มในรูปแบบแปลงใหญ่ เพื่อร่วมกันบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต มีเป้าหมายในการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2565)

การรวมกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ในชนิดพืชทุเรียน พบปัญหาเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ในการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพ การขาดแคลนเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมต่อแมลงศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิต ประสบปัญหาสภาวะอากาศที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาประกอบกับต้นทุนการผลิตขยับตัวสูงขึ้นรวมถึงแรงงานและขาดการรับรู้ด้านการส่งเสริมและการรับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกร ปัญหาที่พบนั้นได้ส่งผลให้กระบวนการผลิตและการตลาดทุเรียนของเกษตรกรไม่ได้คุณภาพ และส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ผลิต ผู้ขาย และผู้บริโภค (สำนักงานเกษตรอำเภอกระบุรี, 2565) การดำเนินงานแปลงใหญ่ ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง เป็นอีกหนึ่งในพื้นที่ ที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมการผลิตและการตลาดของทุเรียนคุณภาพ

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงจัดทำเพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรแปลงใหญ่ ตำบลลำเลียง ความรู้การผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง สภาพการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง และวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง

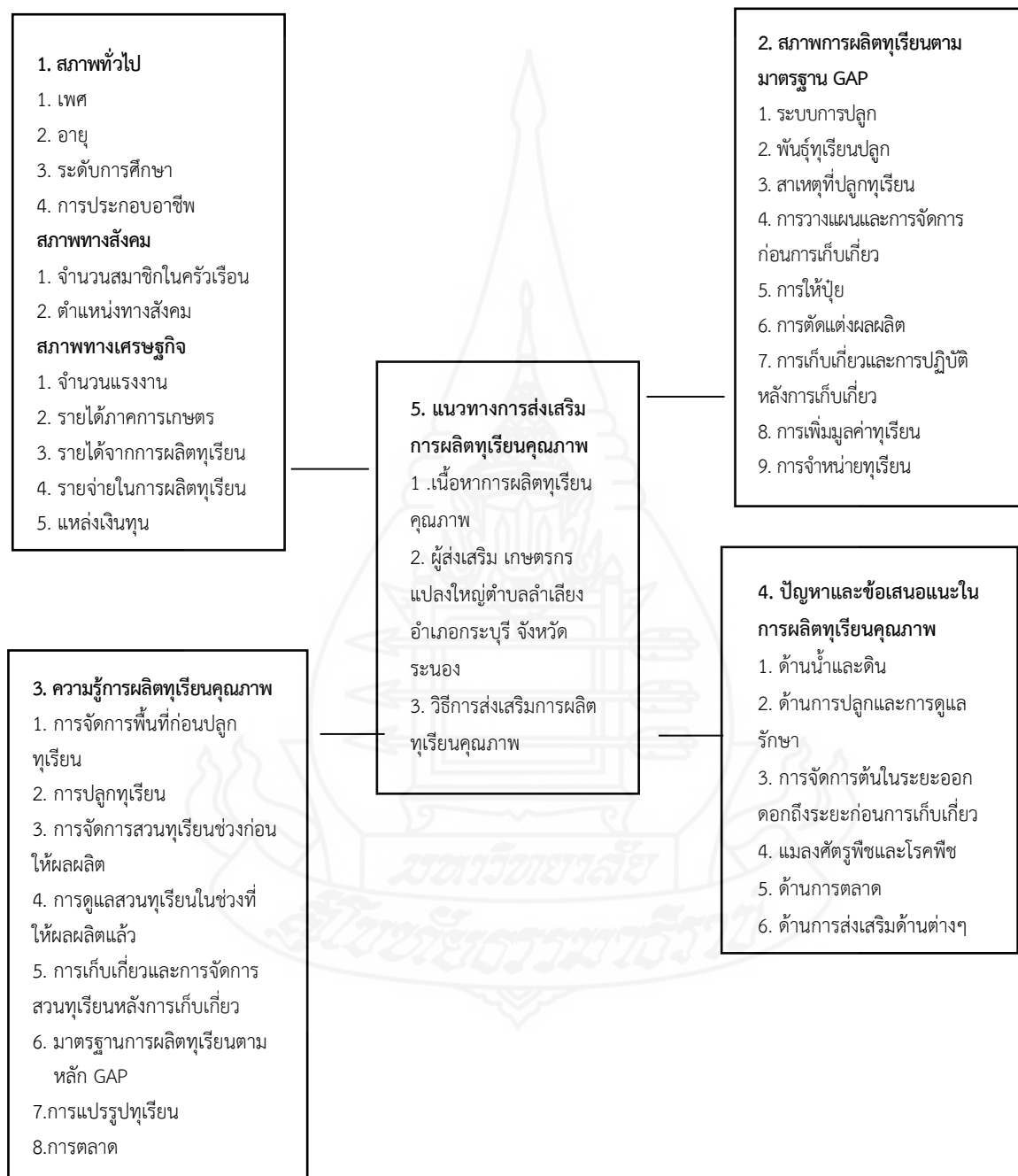
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไป สภาพทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาความรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร
4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตของเกษตรกร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

5. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการผลิตของเกษตรกร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14 The 14th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ศึกษาคือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง จำนวนทั้งหมด 182 ราย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของสูตรทาร์โย ยามาเน่ ที่ความคลาดเคลื่อน 0.08 ได้จำนวน 126 คน ทำการสุ่มแบบง่ายโดยวิธีจับสลากและมีการสนทนากลุ่มจำนวน 5 ราย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ จำนวน 126 ราย ทดสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC) เท่ากับ 0.96 และทำการทดสอบเพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability consistency) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient of alpha หรือ Cronbach) มีค่าเท่ากับ 0.986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดอันดับตามเกณฑ์ในการประเมิน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

1. สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง

อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

1) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า เกษตรกรร้อยละ 57.10 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 51.20 การศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.00 คน และจำนวนสมาชิกภาคการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 2.00 คน

2) สภาพพื้นฐานทางสังคม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางสังคม เกษตรกรระยะเวลาการเข้าร่วมกลุ่มแปลงใหญ่เฉลี่ย 5.36 ปี มีประสบการณ์ในการปลูกทุเรียนเฉลี่ย 12.29 ปี มีการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรทางสื่อทางโซเชียลมีเดีย มีจำนวนครั้งการรับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรในรอบหนึ่งปีเฉลี่ย 221.23 ครั้ง/ปี

3) สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ พบว่า เกษตรกรมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.41 คน มีแรงงานรับจ้างในการผลิตทุเรียนเฉลี่ย 3.39 คน มีที่ดินของตนเองเฉลี่ย 25.71 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 25.83 ไร่ มีที่ดินมีเอกสารสิทธิ์เฉลี่ย 18.82 ไร่ มีที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์เฉลี่ย 24.55 ไร่ มีจำนวนพื้นที่ปลูกทุเรียนเฉลี่ย 12.68 ไร่ สายพันธุ์ทุเรียนที่ปลูกพันธุ์หมอนทอง มีรายได้ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 321,047.62 บาทต่อไร่ รายได้จากการผลิตทุเรียนเฉลี่ย 253,619.05 บาทต่อปี ค่าแรงงานตัดแต่งกิ่งเฉลี่ย 5,902.75 บาทต่อปี ค่าแรงงานตัดแต่งช่อดอกเฉลี่ย 4,285.71 บาทต่อปี ค่าแรงงานตัดหญ้าเฉลี่ย 4,904.17 บาทต่อปี ค่าแรงงานโยงกิ่งเฉลี่ย 5,452 บาทต่อปี ค่าเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 16,179.37 บาทต่อปี ค่าปุ๋ยเคมีตัวที่ 1 เฉลี่ย 4,904.17 บาทต่อปี ค่าปุ๋ยเคมีตัวที่ 2 เฉลี่ย 9,589.68 บาทต่อปี ค่าปุ๋ยเคมีตัวที่ 3 เฉลี่ย 10,084.31 บาทต่อปี ค่าปุ๋ยอินทรีย์เฉลี่ย 8,107.13 บาทต่อปี ค่าเครื่องพ่นยาเฉลี่ย 6,239.36 บาทต่อปี ค่าอุปกรณ์ระบบน้ำเฉลี่ย 49,068.38 บาทต่อปี ค่าซ่อมแซมเครื่องพ่นยาเฉลี่ย 3,410.81 บาทต่อปี ค่าซ่อมแซมระบบน้ำเฉลี่ย 9,322.86 บาทต่อปี ค่าอื่นๆเฉลี่ย 8,459.02 บาทต่อปี มีค่าขนส่งผลผลิตเฉลี่ย 6,292.68 บาทต่อปี ค่าอื่นๆเฉลี่ย 9,902.97 บาทต่อปี แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตทุเรียน แหล่งเงินทุนตนเอง

2. สภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

เกษตรกรมีจำนวนพื้นที่ปลูกทุเรียนเฉลี่ย 12.68 ไร่ มีจำนวนต้นทุเรียนเฉลี่ย 249.21 ต้น มีระยะปลูก 8x8 เมตร มีรูปแบบการปลูกแบบผสมผสาน ปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทอง มีสาเหตุที่ปลูกรายได้ในภาคการเกษตรสูง เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ย มีการใส่ปุ๋ยเตรียมต้นพร้อมออกดอก ระยะชักรับการออกดอก ระยะสร้างผล ระยะบำรุงต้นเก็บเกี่ยว มีการใส่ฮอร์โมนพืชและธาตุอาหารเสริมเตรียมต้นพร้อมออกดอก ระยะชักรับการออกดอก ระยะสร้างผล ระยะบำรุงต้นเก็บเกี่ยว มีการทำระบบน้ำแต่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

ไม่มีการทำระบายน้ำ มีการกำจัดวัชพืช มีการตัดแต่งกิ่ง มีการตัดแต่งช่อดอก มีการนับอายุในการเก็บเกี่ยวผลผลิตทุเรียน มีระยะเวลาการเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม มีรูปแบบการเก็บผลผลิตทุเรียนโดยใช้กระสอบป่านตระหวัดรับผล มีการจ้างแรงงานเก็บเกี่ยว มีตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยวให้ทรงพุ่มโปร่ง มีการรับรองมาตรฐาน GAP ไม่มีการแปรรูปสินค้า มีแหล่งจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง โดยพ่อค้าคนกลางต่างจังหวัด โดยผู้กำหนดราคาซื้อขายผลผลิตคือ พ่อค้าคนกลาง

3. ความรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

ตารางที่ 1 ความรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร 3 อันดับแรกที่เกษตรกรตอบถูกมากที่สุด

ประเด็น	จำนวน (ตอบถูก)	อันดับ
การปลูกทุเรียน	109	1
การเก็บเกี่ยวและการจัดการสวนทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยว	101	2
การตลาด	82	3

พบว่า 3 อันดับแรกที่เกษตรกรตอบถูกมากที่สุด ได้แก่ อันดับที่ 1 การปลูกทุเรียน อันดับที่ 2 การเก็บเกี่ยวและการจัดการสวนทุเรียนหลังการเก็บเกี่ยว และอันดับที่ 3 การตลาด ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ความรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร 3 อันดับแรกที่เกษตรกรตอบถูกน้อยที่สุด

ประเด็น	จำนวน (ตอบถูก)	อันดับ
การจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต	62	1
การชักนำการออกดอก	67	2
มาตรฐานการผลิตทุเรียน	68	3

พบว่า 3 อันดับแรกที่เกษตรกรตอบถูกต้องน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับที่ 1 การจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต อันดับที่ 2 การชักนำการออกดอก และอันดับที่ 3 มาตรฐานการผลิตทุเรียน ตามลำดับ

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรแปลงใหญ่ ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

4.1 ปัญหาของเกษตรกรการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพ ในภาพรวมของเกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตทุเรียนคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย 3.30 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นตามลำดับของปัญหาได้แก่ โรคและ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

แมลงศัตรูพืชหลังปลูกมีค่าเฉลี่ย 3.56 ขาดการตัดแต่งช่อดอกและการผสมเกสรมีค่าเฉลี่ย 3.50 และขาดความรู้เรื่องแมลงศัตรูพืชและแมลงศัตรูธรรมชาติมีค่าเฉลี่ย 3.43 ตามลำดับ

4.2 ข้อเสนอแนะของข้อเสนอแนะการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรแปลงใหญ่ ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ในข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่าเกษตรกรมีข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อเกษตรกร คือ การผลิตทุเรียนคุณภาพ ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ คือ เน้นการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพและการตลาด และข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน คือ เน้นการส่งเสริมทุเรียนให้เป็นสินค้ามูลค่าเพิ่ม GI

5. แนวทางการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 6 ท่าน ได้แก่ เกษตรอำเภอกะบุรี จำนวน 1 ท่าน ตัวแทนผู้รับซื้อทุเรียน จำนวน 1 ท่านและประธานกลุ่มแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง จำนวน 4 ท่าน โดยมีประเด็นในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ เนื้อหาการส่งเสริม วิธีการส่งเสริม เป้าหมายการส่งเสริม และผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม

ตารางที่ 3 บันทึกการสนทนากลุ่มแนวทางการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร

เนื้อหาการส่งเสริม	วิธีการส่งเสริม	เป้าหมายการส่งเสริม	ผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม
การผลิตทุเรียนคุณภาพโดยเน้นการเพิ่มคุณภาพ ลดต้นทุน และการเพิ่มมูลค่า	1. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตทุเรียนคุณภาพ 2. วิเคราะห์ดินเพื่อใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ 3. อบรมเรื่องการแปรรูปและการตลาดทุเรียนคุณภาพ	1. การเพิ่มคุณภาพ 2. การลดต้นทุน 3. การเพิ่มมูลค่า 4. การตลาด	1.กรมส่งเสริมการเกษตร 2.กรมวิชาการเกษตร 3.กรมพัฒนาที่ดิน 4. เกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง 5.ผู้ประกอบการทุเรียนในพื้นที่
การถ่ายทอดความรู้ ในเรื่องการจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต การชักนำการออกดอก มาตรฐานการผลิตทุเรียน	1. อบรมให้ความรู้ การจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต การชักนำการออกดอก มาตรฐานการผลิตทุเรียน 2. ศึกษาดูงาน แปลงทุเรียนคุณภาพ	1. การจัดการสวนทุเรียนในช่วงระยะต่าง ๆ รวมถึงเทคนิคต่าง ๆ 2. สมาชิกทุกคนผ่านมาตรฐานรับรองการผลิตทุเรียน 3. เพื่อสร้างทักษะความรู้	1.กรมส่งเสริมการเกษตร 2.เกษตรกรต้นแบบ 3. เกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง
การส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพ	1.มีการถ่ายทอดความรู้จากเกษตรกรต้นแบบ ในด้านการ	1. การปลูกและการดูแลรักษาทุเรียน	1.กรมส่งเสริมการเกษตร 2.เกษตรกรต้นแบบ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

	ปลูกและการดูแลรักษา การจัดการต้นในระยะออกดอกถึงระยะก่อนการเก็บเกี่ยว และแมลงศัตรูพืชและโรคพืชในทุเรียน 2. ศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรต้นแบบ 3. มีการจัดทำแปลงเรียนรู้ 4. สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติได้จริง	2. การจัดการต้นในระยะออกดอกถึงระยะก่อนการเก็บเกี่ยวทุเรียน 3. แมลงศัตรูพืชและโรคพืชในทุเรียน	3. เกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง
การสร้างอัตลักษณ์ในการผลิตทุเรียนของตำบล	ศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบด้านการผลิตพืชอัตลักษณ์	สร้างอัตลักษณ์ ให้แก่ตำบล	1. แหล่งเรียนรู้ต้นแบบ 2. กรมส่งเสริมการเกษตร 3. เกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง

ผลการสนทนากลุ่มแนวทางการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร ได้แก่ การผลิตทุเรียนคุณภาพโดยเน้นการเพิ่มคุณภาพ ลดต้นทุน และการเพิ่มมูลค่า การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต การชักนำการออกดอกและมาตรฐานการผลิตทุเรียน การส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพ การสร้างอัตลักษณ์ในการผลิตทุเรียนของตำบล

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกร จากผลการศึกษา พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 51.20 ปี และส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดาริน สุขหงษ์ (2562, น.52) พบว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 51.38 ปี และส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา เนื่องจากเกษตรกรอยู่ในช่วงอายุวัยที่สามารถทำการเกษตรได้ดี และพบว่าเกษตรกร ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ดังนั้นควรมีการหลักการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหา ตลอดจนวิธีการให้แก่เกษตรกร เพื่อให้ได้รับความรู้และนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร จากการศึกษา พบว่ามีแรงงานครัวเรือนในภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.41 คน แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตทุเรียนคุณภาพ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนตนเองในการผลิตทุเรียนคุณภาพ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดาริน สุขหงษ์ (2562, น.52) พบว่ามีแรงงานครัวเรือนในภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.2 คน ส่วนใหญ่ใช้เงินทุนของตนเองในการผลิตทุเรียน เนื่องจากในการผลิตทุเรียนคุณภาพมีกระบวนการที่มีความละเอียดในการการดูแลรักษา ตั้งแต่การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การดูแลรักษาหลังการเก็บเกี่ยวต้องอาศัยความชำนาญ ดังนั้นเกษตรกรควรคำนึงถึงจำนวนแรงงานที่เพียงพอในการผลิตทุเรียนคุณภาพ และการบริหารเงินทุนให้มีประสิทธิภาพในรอบการผลิตทุเรียนคุณภาพ

2. สภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกทุเรียนระยะ 8x8 เมตร ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร(2564,น.12) ได้จัดทำคู่มือการผลิตทุเรียนคุณภาพอธิบายว่าระยะปลูกที่เหมาะสมแก่การปลูกทุเรียนระยะ 8x8 เมตร เพื่อให้สะดวกในการนำเครื่องจักรกลเข้าไปทำงานระหว่างแถว ดังนั้นควรมีการส่งเสริมการปลูกทุเรียนที่ระยะปลูกตามคู่มือการผลิตทุเรียนเพื่อที่เกษตรกรจะนำเครื่องจักรกลเข้าไปทำงานเพื่อลดต้นทุนในการผลิต

เกษตรกรส่วนใหญ่ มีการใส่ปุ๋ยและฮอร์โมนทุกระยะในทุเรียน ได้แก่ ระยะเตรียมต้นพร้อมดอก ระยะชักนำการออกดอก ระยะสร้างผล และระยะบำรุงต้นหลังการเก็บเกี่ยว สอดคล้องกับสำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร(2564,น.12) ได้จัดทำคู่มือการผลิตทุเรียนคุณภาพ ให้มีการใส่ปุ๋ยและฮอร์โมนทุกระยะในทุเรียน ได้แก่ ระยะเตรียมต้นพร้อมดอก ระยะชักนำการออกดอก ระยะสร้างผล และระยะบำรุงต้นหลังการเก็บเกี่ยว ดังนั้นจึงนับได้ว่ามีความสำคัญเพราะหากมีการจัดการที่ดีจะส่งผลให้ต้นทุเรียนมีการเจริญเติบโตดี รวมไปถึงให้ผลผลิตที่ดีด้วย

เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการแปรรูปสินค้า ไม่มีตราแปรรูปและส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าผ่านพ่อคนกลางและนำไปจำหน่ายด้วยตนเองสอดคล้องกับ สราวุธ ชลหาญ (2563,น.58) เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีตราสินค้า และส่วนใหญ่นำผลผลิตทุเรียนไปจำหน่ายด้วยตัวเอง ดังนั้นควรมีการส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้เรื่องการแปรรูป การทำตราสินค้าแปรรูปทุเรียนให้กับเกษตรกรในรูปแบบการรวมกลุ่มแปลงใหญ่และมีการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพให้ได้มาตรฐานเดียวกันแล้วมีการประมูลสินค้าเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิต

3. ความรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร

จากผลการศึกษาพบว่า 3 อันดับแรกที่เกษตรกรตอบถูกต้องน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับ 1 การจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต อันดับ 2 การชักนำการออกดอก และอันดับ 3 มาตรฐานการผลิตทุเรียน ตามลำดับ ในขณะที่สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร (2564,น.16) ได้จัดทำคู่มือการผลิตทุเรียนคุณภาพ โดยให้ความสำคัญการจัดการสวนทุเรียนในช่วงก่อนที่ทุเรียนจะให้ผลผลิต เพราะหากมีการจัดการที่ดีจะส่งผลให้ต้นทุเรียนมีการเจริญเติบโตดี รวมไปถึงให้ผลผลิตที่ดีด้วย รองลงมาการชักนำการออกดอกและมาตรฐานการผลิตถือเป็นหัวใจการผลิตทุเรียนคุณภาพ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้องค์ความรู้ในด้านการจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต การชักนำการออกดอก และมาตรฐานการผลิตทุเรียนเพื่อให้เกษตรกรนำไปจัดการสวนที่ดีเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตให้เกษตรกร

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร

4.1 ปัญหาการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร จากผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในด้านการปลูกและการดูแลรักษามากที่สุด คือ พบโรคและแมลงหลังปลูก เช่น โรครากเน่าโคนเน่า มอดเจาะลำต้น เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์พงษ์ ไหมเพย (2561, น.125) เกษตรกรมีระดับปัญหาด้านการปลูกและการดูแลรักษามากที่สุด ส่งผลให้เกษตรกรมี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14 The 14th STOU National Research Conference

การเพิ่มต้นทุนในการผลิตทุเรียนคุณภาพ ดังนั้นควรส่งเสริมด้านการฝึกอบรมการศึกษาดูงานกระบวนการปลูกและการดูแลรักษาทุเรียนคุณภาพ เพื่อให้เกษตรกรมีการเพาะปลูกทุเรียนโดยใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ เกษตรกรมีการพัฒนาอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

4.2 ข้อเสนอแนะการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อเกษตรกร คือ การผลิตทุเรียนคุณภาพ ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ คือ เน้นการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพและการตลาด และข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน คือ เน้นการส่งเสริมทุเรียนให้เป็นสินค้ามูลค่าเพิ่ม GI ดังนั้นควรมีการปรับปรุงการส่งเสริมการเกษตรในด้านการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพให้เข้าถึงเกษตรกรมากขึ้นในทุกๆ ด้าน

5. แนวทางการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพของเกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

จากการศึกษาพบว่า การจัดอบรมเกษตรกรด้านการส่งเสริมการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพ การอบรมการแปรรูปและการตลาดทุเรียนคุณภาพ การส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์และภูมิปัญญาในการผลิตทุเรียนคุณภาพของชุมชน สอดคล้องกับสุชาติพิทย์ คำเกิด (2562, น.83) ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตทุเรียน การส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์และภูมิปัญญาในการผลิตทุเรียน ดังนั้นควรส่งเสริมในรูปแบบแปลงใหญ่และการสร้างอัตลักษณ์และภูมิปัญญาในการผลิตทุเรียนคุณภาพของชุมชน โดยวิธีการส่งเสริมจากการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 เกษตรกร

1) ควรคำนึงถึงจำนวนแรงงานที่เพียงพอในการผลิตทุเรียนคุณภาพ และการบริหารเงินทุนให้มีประสิทธิภาพในรอบการผลิตทุเรียนคุณภาพ เนื่องจากผลการศึกษพบว่า เกษตรกรมีแรงงานครัวเรือนในภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.41 คน ส่วนใหญ่ใช้เงินทุนตนเองในการผลิตทุเรียนคุณภาพและในการผลิตทุเรียนคุณภาพมีกระบวนการที่มีความละเอียดในการการดูแลรักษา ตั้งแต่การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การดูแลรักษาหลังการเก็บเกี่ยวต้องอาศัยความชำนาญ

2) ควรผลิตทุเรียนคุณภาพให้ได้มาตรฐานเดียวกันแล้วมีการประมูลสินค้าเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิต เนื่องจากผลการศึกษพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าผ่านพ่อคนกลางและนำไปจำหน่ายด้วยตนเอง

3) ควรจัดกิจกรรมศึกษาดูงานและการศึกษาเรียนรู้ผ่านแปลงใหญ่ทุเรียนต้นแบบ โดยมีการศึกษาดูงานและศึกษาเรียนรู้ ผ่านแปลงใหญ่ทุเรียนต้นแบบ เพื่อเพิ่มทักษะความรู้ และวิธีการจัดการแปลงเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากผลการศึกษพบว่าเกษตรกรมีปัญหาในด้านการปลูกและการดูแลรักษามากที่สุด คือ พบโรคและแมลงหลังปลูก เช่น โรครากเน่า โคนเน่า มอดเจาะลำต้น เป็นต้น

1.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้ข้อมูลเทคนิคในการปลูกและการดูแลรักษาทุเรียนเพิ่มมากขึ้น จัดให้มีการอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกทุเรียนการจัดการต้นในระยะออกดอกถึงระยะก่อนการเก็บเกี่ยวเพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับปลูกทุเรียน การวางแผนการผลิตให้ได้คุณภาพ การผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐาน และควรจัดให้มีการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

ผลิตทุเรียนคุณภาพ เนื่องจากพบว่า 3 อันดับแรกที่เกษตรกรตอบถูกต้องน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับ 1 การจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต อันดับ 2 การชักนำการออกดอก และอันดับ 3 มาตรฐานการผลิตทุเรียน ตามลำดับ และเกษตรกรมีปัญหาในด้านการปลูกและการดูแลรักษามากที่สุด คือ พบโรคและแมลงหลังปลูก เช่น โรครากเน่าโคนเน่า มอดเจาะลำต้น เป็นต้น

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ควรจัดทำคู่มือ เอกสารประชาสัมพันธ์ การผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพ โดยเอกสารประชาสัมพันธ์ การผลิตทุเรียนคุณภาพ ควรอยู่ในรูปแบบ ที่น่าสนใจและอ่านง่าย เพื่อให้เกษตรกรเกิดความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ เพิ่มขึ้น ได้แก่ สื่อโซเชียลมีเดีย เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า 3 อันดับแรกที่เกษตรกรตอบถูกต้องน้อยที่สุด ได้แก่ อันดับ 1 การจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต อันดับ 2 การชักนำการออกดอก และอันดับ 3 มาตรฐานการผลิตทุเรียน ตามลำดับ และพบว่าเกษตรกรรับข้อมูลข่าวสารทางสื่อโซเชียลมีเดีย

2) หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ควรส่งเสริมด้านการตลาด การแปรรูปและการประชาสัมพันธ์ควรให้มีการศึกษาส่งเสริมด้านการตลาด การแปรรูป การขายออนไลน์ การประชาสัมพันธ์ การการสร้างตลาดออนไลน์ให้กับเกษตรกร และการสร้างแบรนด์ให้กับกลุ่มแปลงใหญ่ เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการแปรรูปสินค้า ไม่มีตราแปรรูปและส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าผ่านพ่อคนกลางและนำไปจำหน่ายด้วยตนเอง

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์และภูมิปัญญาในการปลูกทุเรียนของตำบล มีการหาจุดเด่นของทุเรียนในพื้นที่ เช่น รสชาติ ความหอม คุณภาพเนื้อทุเรียนเพื่อสร้างอัตลักษณ์ให้กับทุเรียนตำบลลำเลียง เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า จากการ Focus Group เกษตรกรต้องการส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์และภูมิปัญญาในการผลิตทุเรียนคุณภาพของชุมชน

4) กรมส่งเสริมการเกษตร และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนงบประมาณในการอบรมถ่ายทอดความรู้ อย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกทุเรียน การดูแลรักษา การให้น้ำ โรคพืชทุเรียน การป้องกันกำจัดโรคพืชทุเรียนแมลงศัตรูพืชทุเรียน การป้องกันกำจัด แมลงศัตรูพืชทุเรียน การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคพืชทุเรียน การแปรรูป การตลาดทุเรียนคุณภาพแก่เกษตรกรแปลงใหญ่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรแปลงใหญ่ตำบลลำเลียงประสบความสำเร็จในการผลิตและการตลาดทุเรียนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีปัญหาในด้านการปลูกและการดูแลรักษามากที่สุด คือ พบโรคและแมลงหลังปลูก เช่น โรครากเน่าโคนเน่า มอดเจาะลำต้น เป็นต้น และเกษตรกรมีความต้องการการจัดอบรมเกษตรกรด้านการส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพ การอบรมการแปรรูปและการตลาดทุเรียนคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรขยายศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ที่มีความแตกต่างออกไป ที่มีการผลิตทุเรียน เพื่อทราบข้อมูลที่หลากหลาย สภาพการผลิตทุเรียน ระดับความรู้ ปัญหาข้อเสนอแนะ และความต้องการส่งเสริม เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับในแต่ละพื้นที่ทำให้ทราบถึงการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพในบริบทอื่น

2) ควรศึกษาในบริบทอำเภอหรือจังหวัดที่มีการผลิตทุเรียน เพื่อทราบข้อมูลที่หลากหลาย สภาพการผลิตทุเรียน ระดับความรู้ ปัญหาข้อเสนอแนะ และความต้องการส่งเสริม เพื่อทราบข้อมูลในการผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพในการกำหนดเป็นนโยบาย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

3) ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้สามารถลดต้นทุนและเพิ่มรายได้จากการผลิตทุเรียนคุณภาพ โดยลดปัจจัยการผลิตที่จำเป็น ด้วยการนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการวางแผนการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีรูปแบบการผลิตที่สามารถลดต้นทุนให้แก่เกษตรกร

4) ควรศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการจัดการโรคพืชและแมลงศัตรูพืชที่เหมาะสมในพื้นที่ เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหาด้านการปลูกและการดูแลรักษามากที่สุด คือ พบโรคและแมลงหลังปลูก เช่น โรครากเน่าโคนเน่า มอดเจาะลำต้น เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลไปปรับใช้และเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพื้นที่

5) ควรศึกษาถึงศักยภาพและความต้องการของเกษตรกรในการบริหารจัดการผลผลิตและการตลาดทุเรียนคุณภาพ เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อภาคการเกษตร ส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อสร้างรายได้และพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2566). กระทรวงเกษตรฯ เผยผลสำเร็จการขับเคลื่อนคุณภาพและมาตรฐานทุเรียนภาค

ตะวันออก ปลื้มส่งออกจีน 4.7 แสนตัน ยกจันทบุรีโมเดลเป็นต้นแบบในพื้นที่ภาคใต้ พร้อมเตรียมนำ

คณะลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานอย่างเข้มข้น. สืบค้นจาก

<https://www.moac.go.th/news-preview-451291792706>

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2566). รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือน

เมษายน 2566 ฝ่ายเกษตรประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเชียงใหม่. สืบค้นจาก

<https://www.moac.go.th/foreignagri-news-files-451091791157>

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2565). การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่. สืบค้นจาก

<http://www.oic.go.th /FILEWEB/CABINFOCENTER3>

ดาริน สุขหงษ์ (2562). การส่งเสริมการปลูกพืชตามเขตความเหมาะสมของพื้นที่ของเกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียนในจังหวัด

ระยอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

ประพันธ์ พงษ์ใหม่เพย (2561). การส่งเสริมการผลิตและการตลาดทุเรียนของเกษตรกรอำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์

(วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

สรารัฐ ชลหาญ (2563). การส่งเสริมการผลิตทุเรียนพื้นเมืองคุณภาพ ในจังหวัดภูเก็ต (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตร-

มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

สุรชาติ คำเกิด (2562). การส่งเสริมการทำสวนทุเรียนของเกษตรกรในตำบลคูยวม อำเภอสนามชัยเขต จังหวัด

ฉะเชิงเทรา (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,

นนทบุรี.

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร. (2564). คู่มือการผลิตทุเรียนคุณภาพจังหวัดชุมพร. ชุมพร: สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง. (2565). สรุปสถานการณ์การปลูกพืชสำคัญทางเศรษฐกิจ ปีเพาะปลูก 2564 ของจังหวัด

ระนอง. ระนอง: สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

สำนักงานเกษตรอำเภอกระบุรี. (2565) แผนพัฒนาการเกษตรตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง. ระนอง:

สำนักงานเกษตรอำเภอกระบุรี

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2563) ทุเรียน: เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี 2563, น.2. สืบค้นจาก

<https://www.oae.go.th/assets/portals/1/fileups/prcaidata/files/durian63.pdf>

